

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yanıtlanması için bilgilerinizi ve gereğini arz ederim. 07.04.2021

Aydın ÖZER
Antalya Milletvekili

Isparta ili Sütçüler ilçesinde yapılan mermercilik faaliyetleri doğanın tabii dengesini bozarken yöre halkı iyi ve kaliteli bir yaşamdan gün geçtikçe uzaklaşmakta, çevreyle ilgili olan kesim bu nedenle ocaklardan şikayet etmektedir. Ayrıca “ÇED raporuna gerek yoktur” kararları yüzünden de birçok SİT alanının tahrip edildiği ifade edilmektedir. Sütçüler ilçesinde vaktiyle yapılan hayvancılık, orman idaresi tarafından ormanlara girilmesi yasaklanınca, bitme noktasına gelmiş olup, ilçenin güneyinde bulunan Çandır, Şeyhler ve Yeşilyurt mahallelerinde yapılan örtü altı tarım da çevredeki mermer ocakları yüzünden sona ermek üzeredir. Halkın 2 TL’lik bir ekmeği dahi deftere yazdırmak zorunda kalacak kadar yoksullaştığı Sütçüler’de, köylülerin ocakların az ölçekle olsa da sağladığı iş imkanı nedeniyle tahribata seyirci kaldıkları görülmektedir. Mermer ocaklarının yarattığı tahribatlardan biri de Mandallar Mevkiinde toprak kayması ve heyelan riski olarak görülmektedir. Burada faaliyet gösteren Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. Ve San. A.Ş. tarafından kullanılan pasa döküm sahasından kopan kaya parçaları ve pasalar nedeniyle toprakta meydana gelen kayma sonucunda evler, ahırlar ve seralar tehlike altına girmiş, Valilik de geçtiğimiz aylarda, 2018’den bu yana duruma ilişkin şikayetleri dikkate alınmayan köy sakinlerinin heyelan riski sebebiyle evlerini terk etmelerini istemiştir. Hali hazırda ilçede faal halde bulunan mermer ocağı sayısı 98, ÇED sürecinde olup faaliyete geçecek ocak sayısı 61, ÇED sürecindeki ocak sayısı 48, yeni ihale edilecek alan sayısı ise 49, arama ruhsat talebi olan ocak sayısı ise 6 olarak görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. Sütçüler ilçesinde yeni kabullerle birlikte önümüzdeki süreçte toplamda 262 mermer ocağının faaliyet göstereceği doğru mudur?
2. Hayvancılığın bitirildiği ilçede şimdi seracılık da bitirilirse, ilçe tamamen mermer ocaklarının insafına bırakılmış olmayacak mıdır? Çevreden sorumlu Bakanlığınız, ruhsattan sorumlu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile konuya ilişkin bir çalışma yapmakta mıdır, yapacak mıdır?
3. Bakanlığınız tarafından 7/70884 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesine verilen yanıtta; “Isparta Valiliğince oluşturulan Madencilik Faaliyetleri İnceleme ve Denetleme Komisyonu tarafından 01.09.2016 tarihinde, Isparta İli, Sütçüler İlçesi, Yeşilyurt Köyü adresinde, Özçınar Elekt. Malz Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti. uhdesindeki Mermer Ocağında gerçekleştirilen denetimde, Çobanlar Mermer Mad. Tur. Tic. ve İnş. AŞ.

WMS

tarafından rödovans sözleşmesinde belirtilen koordinatlar ile ruhsat sahasının dışına pasaların atıldığına tespiti üzerine, Isparta Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü idari para cezaları uygulayarak firmaların ruhsat sahasındaki faaliyetlerinin durdurulmasına karar vermiştir. Bunun üzerine faaliyet durdurma işleminin iptali istemiyle açılan davada Isparta İdare Mahkemesi, işlemin iptaline karar vermiştir. Ardından Isparta Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü bu karara itiraz etmiş, Konya Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi istinaf başvurusunun reddine karar vermiştir. Bu karar sonrasında Isparta Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü bu kez Danıştay 6. Daire Başkanlığına temyiz başvurusunda bulunmuş, Danıştay da istinaf başvurusunun reddi kararının bozulmasına ve dosyanın yeniden bir karar verilmek üzere Konya Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesine 17.09.2020 tarihinde karar vermiştir. Bahse konu ruhsat sahasındaki işletmelerin faaliyetlerinin durdurulması işlemine ilişkin mahkeme süreci devam etmektedir.” denilmiştir.

Dava süreci devam ederken bu işletmelerin ÇED Olumlu Kararı alınıncaya kadar ÇED başvurusu yapılan yeni alanda herhangi bir işlem yapıp yapmadığı denetlenmiş midir? Denetlenmediyse bunun nedeni nedir? Dava takibi yeterli midir?

4. Yine Bakanlığınız tarafından 7/70884 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesine verilen yanıtta;

Isparta İli, Sütçüler İlçesi, Yeşilyurt Köyü Mevkiinde, 64018 ruhsat nolu sahada faaliyet gösteren Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. AŞ. tarafından kullanılan pasa döküm sahasından kopan kaya parçalarının ve pasaların faaliyet alanının yakınında bulunan seraların bulunduğu alana düştüğünün belirtildiği 27.03.2019 tarih ve 1900783780 sayılı CİMER şikayetine istinaden, Isparta Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü teknik personellerince mermer ocağı ve çevresinde 15.11.2019 tarihinde incelemelerde bulunulmuş olup, ocak sahasındaki pasa döküm alanıyla ilgili olarak, bu alana dökülecek pasanın/molozların yuvarlanarak yerleşim alanları için can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmeyecek şekilde, gerekli tüm güvenlik tedbirlerinin alınması için İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne ve İl Özel İdaresi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Isparta İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü incelemeleri sonucunda kendilerini ilgilendiren bir durum ve yapılacak bir işlem bulunmadığını belirtmiştir.

Isparta İl Özel İdaresi ise incelemeleri sonucunda, Karmersan firmasına arazinin zemini ve pasa alanı ile ilgili hazırlatılan Bilimsel Teknik Rapor'a göre zeminde kayma olduğunun tespit edildiği, raporda belirtilen alınması gereken önlemler çerçevesinde, “Heyelan Bölgesi Önleme Çalışmaları” projesi için Isparta Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne başvuru yapıldığını ifade etmiştir.

İlgili müdürlük de projeye ÇED Yönetmeliği Kapsam Dışı görüşü vermiş, pasa yuvarlanmaları ve pasa alanındaki kaymalarla ilgili olarak söz konusu projenin iş ve işlemlerini Isparta İl Özel İdaresi tarafından yürütüldüğünü belirtmiştir.

CİMER'e yapılan başvurunun üzerinden yaklaşık 10 ay geçtikten sonra, Isparta Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz, Isparta İl Özel İdaresi, AFAD ve Orman Bölge Müdürlüğü ekiplerince yerinde yapılan incelemeler yapmıştır. Bunun neticesinde daha önce jeolojik açıdan heyelan alanı olduğu bilinen yerleşim

WMS

alanında, mermer işletmesinin faaliyetlerine bağlı olarak kaymanın hızlandığı tespit edilmiştir. Bu durumun yerleşim alanında can ve mal güvenliği açısından oluşturduğu risklerin ortadan kaldırılabilmesi için de Isparta İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından evlerin tahliyesine ilişkin gerekli iş ve işlemler başlatılmıştır.” denilmektedir.

Buradaki yerleşim alanının jeolojik açıdan heyelan alanı olduğu bilinmesine karşın, burada yaşayan insanların evlerinin, seralarının, ahırlarının başlarına yıkılacağı tehlikesi bilinmesine karşın mermer ocağı faaliyetine neden izin verilmiştir? Faaliyete izin verenler hakkında herhangi bir işlem başlatılmış mıdır, başlatılacak mıdır?

5. Bakanlığınızın Türkiye genelindeki denetimler sonucu madencilik faaliyetlerinin doğal hayattaki tahribatı, çevre kirliliğine etkisi, tarım ve hayvancılığa yönelik olumsuz etkisi gibi başlıklarda hazırlamış olduğu herhangi bir raporu var mıdır? Ülkedeki madencilik faaliyetlerinin çevreye etkilerinin karşılaştırmasını nasıl yapmakta ve hangi yörelerde hangi madencilik faaliyetinin yapılmasına, hangisinin devamına ve hangisinin sona erdirilmesine nasıl karar verilmektedir? Konuya dair herhangi bir sistemsal yaklaşımınız var mıdır?